

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
Bibliofilie

BcA. Kryštof Škarka

Plzeň 2017

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Design
Studijní obor Ilustrace a grafický design
Specializace Ilustrace

Diplomová práce
Bibliofilie
BcA. Kryštof Škarka

Vedoucí práce: prof. akad. mal. Mikoláš Axmann

Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Kryštof ŠKARKA**
Osobní číslo: **D14N0020P**
Studijní program: **N8208 Design**
Studijní obor: **Ilustrace a grafický design, specializace Ilustrace**
Název tématu: **Bibliofilie**
Vybranými grafickými technikami vytisknout knihu, kterou autor ilustroval, zpracoval grafickou úpravu, vysázel, transponoval ilustrační doprovod do grafické technologie, vytiskl a svázal. Výstupem jsou dva exempláře knihy.
Zadávací katedra: **Katedra designu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Počet: minimálně dva exempláře knihy s etuí

Formát: minimálně 40 stran, 110X160 mm

Popis realizace: teoretická příprava, výběr titulu, volba formátu knihy, výběr písmového fontu, zpracování textu digitální sazbu, skici a materiálové zkoušky grafických technik pro ilustrační doprovod knihy, zaměření se na klasické grafické techniky v kombinaci s možnostmi současné grafiky, realizace originálních grafik použitých ve formátu knihy, finální knihařské zpracování knihy a etue.

Výstup: dva exempláře knihy s originálními grafikami a etuí.

Pravidelné konzultace v rámci semináře ke kvalifikační práci.

Postup realizace:

- září - teoretická část práce (bod 1. až 3, uvědomit si, kdo jsem a kam směřuji)
- říjen - předložení spektra variant, sběr a průběžné intenzivní studium zdrojů
- listopad, prosinec - pracovní verze a maketa knihy v měřítku, volba nejvhodnější varianty, průběžné práce na praktické části kvalifikační práce
- leden, únor - předložení adekvátně rozpracované praktické části kvalifikační práce předložení rozpracované teoretické části

kvalifikační práce v souladu s doporučenou osnovou

- březen - realizace výsledného projektu, předložení pracovní verze kompletní teoretické práce

Finalizace a odevzdání:

- duben - finalizace projektu, dokončení teoretické i praktické části práce, příprava prezentace, odevzdání obou částí práce.

Obhajoba:

- červen - obhajoba+prezentace kvalifikační práce na CD/DVD (v podobě pro tisk)

Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**

Rozsah teoretické části: **min. 7 normostran textu**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

KREJČA, Aleš. Grafické techniky. 2. vyd. Praha: Aventinum, 1995. 203 s. ISBN 80-7095-015-3.

PECINA, Martin. Knihy a typografie. 2. vyd. Brno: Host, 2012. 308 s. ISBN 978-80-7294-813-0.

DYRYNK, Karel. Krásná kniha, její technická úprava. V Praze: Typografia, 1909. ID 10118.

BAŤKOVÁ, R., KŘENEK, Z., ROUS, J., ZACH, A. Knihy Aulos. Praha: Aulos, 2012. ISBN 978-80-86184-26-5.

POMAJZLOVÁ, Alena. Knižní grafika Josefa Čapka; the book design of Josef Čapek. Praha: Kant, 2010. 324 s. ISBN 978-80-7437-014-4.

KNEIDL, Pravoslav. Bibliofilie v Československu: 1918-1939. vyd. 1. Praha: Spolek českých bibliofilů, 2003. 48 s. ISBN 80-239-1262-3.

KANDINSKY, Wassily. O duchovnosti v umění. vyd. 2. Praha: Triáda, 2009. 133 s. ISBN 978-80-87256-08-4.

BINDER, Ivo., SKLENÁŘ, Zdeněk., SRP, Karel. Zdeněk Sklenář: 1910-1986. Praha: Galerie Zdeňka Sklenáře, 2010. 271 s. ISBN 978-80-904315-7-7.

CHALUPA, Pavel. Bohuslav Reynek: 1892-1971. vyd. 1. Řevnice: Arbor vitae, 2011. 399 s. ISBN 978-80-87164-84-6.

RAKUŠANOVÁ, Marie. Josef Váchal: napsal, vyryl, vytiskl a svázel. vyd. 1. Řevnice: Arbor vitae, 2014. 479 s. ISBN 978-80-86415-96-3.

KUBIN, Alfred. Z mého života a z mé dílny. vyd. 1. Praha: Odeon, 1983. 340 s.

SKÁLA, František. František Skála. vyd. 1. Praha: Arbor vitae, 2004. 180 s. ISBN 80-86300-47-1.

Vedoucí diplomové práce: **Prof. akad. mal. Mikoláš Axmann**

Katedra výtvarného umění

Datum zadání diplomové práce: **31. května 2016**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2017**

Doc. akad. mal. Josef Mištera
děkan

Doc. akad. mal. František Steker
vedoucí katedry

V Plzni dne 15. září 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2017

podpis autora

Poděkování:

Rád bych využil této příležitosti a poděkoval prof. akad. mal Mikoláši Axmannovi za pedagogické vedení, kterému vděčím za profesní i osobnostní rozvoj.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
1.1	ÚVOD	1
1.2	ŠKOLNÍ PROJEKTY	1
1.3	ODBORNÉ PRAXE	3
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	4
2.1	BIBLIOFÍLIE	4
2.2	DŮVOD VOLBY TÉMATU	4
2.3	CÍL PRÁCE	5
3	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	7
3.1	REŠERŠE LITERÁRNÍ PŘEDLOHY	7
3.2	MATERIÁLOVÉ ZKOUŠKY	7
3.3	INSPIRAČNÍ ZDROJE.....	8
3.4	PROCES TVORBY	8
4	POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	10
4.1	FORMÁT	10
4.2	KNIŽNÍ VAZBA	11
4.3	GRAFIKA	11
4.4	PÍSMO	11
4.5	PAPÍR	12
4.6	PŘÍNOS MÉ PRÁCE PRO DANÝ OBOR	12
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	13
6	RESUMÉ	14
7	SEZNAM PŘÍLOH	15

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

1.1 ÚVOD

Úvodem bych rád psal o své dosavadní zkušenosti, kterou jsem během svého studia získal. Během studia jsem získal exkluzivní množství času díky podpoře mých rodičů a přátel. Mohl jsem se tak naplno věnovat krásnému i když asi ekonomicky nepřilíš perspektivnímu oboru, jakým umění do velké míry je. Díky cenným konzultacím a odbornému vedení pedagogů, jsem mohl plně zhodnotit své vysokoškolské studium. Pedagogickému vedení na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara vděčím za to, že v člověku dokázalo podnítit zájem o samotný obor a citlivě člověka usměrňovalo do méně pohodlného prostředí, mimo vlastní komfortní zónu, kde se občas nacházejí poklady, které člověk hledá. Za tuto podporu jim patří velký dík.

1.2 ŠKOLNÍ PROJEKTY

V průběhu studia jsem se zabýval různorodými projekty, které studenta neuzavíraly do přísných škatulek „ilustrace“, „grafický design“, „grafika“, ale které využívaly potenciálu těchto oborů v celé jejich šíři s jejich přesahy do ostatních výtvarných oborů. Za tuto pestrost práce jsem byl rád, protože mi v „krátkém“ čase magisterského studia pomohla ujasnit vlastní cestu. Snažil jsem se tedy hledat a experimentovat, tak abych pro sebe našel upřímný vyjadřovací jazyk, pro svojí další tvorbu. Tato zdánlivě malicherná a sobecká činnost pro mě měla velký význam. Nalezení sama sebe a svého vlastního přístupu k umění vnímám jako jedinou možnost, jak upřímně tvořit, tak aby člověk neklamal sám sebe a tím pádem i ostatní blízké, kteří jsou jeho uměleckým působením ovlivněni.

Sice s drobným, ale přesto odstupem, se dívám na všechny své školní projekty. Nastínil mi další cestu hledání v „nekonečných“ možnostech mého oboru. Toto hledání snad není jen pouhým tápáním. Staví na mých dosavadních znalostech a přináší mi radostné objevy. Protože věřím v jistý řád a pravidla, snažil jsem si nalézt ta svá, která by mi ukazovala směr, kterým se vydat. Tato jistá pravidla jsem našel v oboru grafiky. Jistá zdrženlivost, komplikovanost či namáhavost některých výtvarných technik pro mě byla osvobozující od nesnesitelného tápání v nepřeberných možnostech technik a výrazových prostředků, která dnešní doba skýtá.

Tím nejcennějším poznáním, které si ze svého studia odnesu, je jistý vzorec kritického myšlení, jak s otevřenými očima pohlížet na svou budoucí práci v oboru grafiky, ilustrace nebo grafického designu. Toto poznání je vykoupeno určitou bolestí, která člověku vzala jistou lehkost rozhodování a radost z nahodilých úspěchů a vítězství. Zároveň člověk nabyl pocitu, že méně častá vítězství mohou být o to upřímnější a možná i trvalejší. A známá prav-

da, že radost z hotové práce je přímo úměrná vynaloženým obtížím, se možná stává i mojí realitou.

Za tuto myšlenkovou analýzu vděčím profesoru Mikoláši Axmannovi. Ten měl neuvěřitelnou trpělivost pozorného posluchače a pozorovatele. Směřoval mě těmi správnými dveřmi, za nimiž každého z nás čeká něco jiného. Radost z vlastního objevování pak může potvrdit každý kdo měl s panem Axmannem stejnou zkušenost.

Mezi své nejzásadnější práce pokládám ty, které mi ukázaly, jak nahlížet na vlastní práci. Rád bych proto zmínil několik vybraných projektů, které jsem během svého magisterského studia realizoval.

V prvním ročníku svého magisterského studia jsem pracoval na „grafické intervenci do veřejného prostoru“¹. Tato práce mě donutila jít vstříc novým problémům, jak se vypořádat s monumentálním formátem venkovní stěny a v neposlední řadě s kontaktem s reálnými lidmi, se kterými jsem byl v přímém jednání. Grafická intervence mně názorně ukázala, jaké místo zaujímá plošná grafika v trojrozměrném světě, kde vše vnímáme spolu s okolním kontextem, který je v tomto případě v přímém dialogu s naší grafikou. Tyto dva světy se mohou navzájem respektovat, podporovat či negovat, tak, jak tomu je i v komunikaci mezi lidmi.

V druhém ročníku jsem své studium na čas přesunul do polské Poznaně, kde jsem se setkal se vstřícným prostředím místní „Univerzity umění v Poznani“². Velký dík za nový pohled na svou práci vděčím prof. Krzysztofu Molendaovi, vedoucímu ateliéru ilustrace a vydavatelství. Dále bych zmínil labor. Dorotu Jonkajtis z litografické dílny a labor. Mgr. Marynu Mazur z hlubotiskové dílny, kde jsem prakticky strávil půl roku svého studia. Z Poznaně jsem si odvezl osobní zkušenost s grafickými technikami litografie a hlubotisku. Mimo školní práce jsem si oblíbil zvláštní atmosféru města Poznaň³, které jsem po celou svou dobu pobytu dokumentoval kresbou.

Jako třetí projekt bych zmínil „experimentální tisk“⁴. Díky tomuto projektu jsem si osahal kouzlo tisku bez použití tiskového stroje, práci s barevným pigmentem a tesání pískovcové matrice. Tento celý proces mě přivedl k jisté piktografické stylizaci ilustrací, ve které jsem se našel. V tomto případě byl určující tvrdý materiál „žehrovického pískovce“. Tento tvrdý materiál neumožňoval příliš detailní kresbu, což souznělo s mým záměrem pro celkový výraz práce.

¹ Příloha 1

² UNIWERSYTET ARTYSTYCZNY W POZNAMIU

³ Příloha 2

⁴ Příloha 3

Posledním řadovým projektem byla vlastní autorská výstava. Tento projekt byl jedinečný, díky nárokům, kterým člověk musel čelit. Výsledkem byl soubor plenérových kreseb a velkoformátové experimentální kresby, kterými jsem se prezentoval na autorské výstavě. Tato výstava předcházela semestrální prezentaci a byla zcela v mé režii, počínaje výběrem vhodného prostoru, řešení celkové koncepce výstavy, až po tisk pozvánek a plakátů⁵.

Důkazem kvality školních zadání pro mě byla pestrost jednotlivých výstupů, ke kterým jsem dospěl. Jednotlivé semestrální projekty mě vždy vrhly před nový problém, který si vyžadoval svébytné řešení. Mimo odborné konzultace pro mě byly neméně podstatné konzultace s mými kolegy, kamarády, kteří mě často přispěli celkovou zpětnou vazbu na moji práci.

1.3 ODBORNÉ PRAXE A REALIZACE

Kromě jedinečných konzultací v kamenotiskové dílně mě formovaly zkušenosti z odborných praxí a realizace mimo školní prostředí. Tyto praxe a realizace pro mě byly cennou protiváhou mému školnímu vzdělání.

Díky praxi jsem měl možnost si vyzkoušet některá řemesla, která se s mým oborem nedílně spojují. Za velkou školu vděčím praxi v mini nakladatelství Anny Pleštilové „BYLO NEBYLO“⁶. Tato praxe mi zejména ukázala, že je možné si jít vlastní cestou a vydávat si v malém nákladu vlastní autorské knihy. Užitečnou praxi jsem absolvoval v tiskárně nakladatelství „NAMU“⁷ na Malé Straně, pod vedením Jana Vomasty. Zde jsem se naučil mnoho o celém procesu výroby knihy typu V2, papíru, digitálním tisku ale i životě. Mezi nejcennější realizace bych zmínil spolupráci s Martinem Novotným na sympoziu „Vedlejší baroko“ v Nečtinách. Na tomto sympoziu jsme měli jedinečnou možnost tvořit v barokním areálu, kde jsme pro místní kapli sv. Anny vytvořili trojrozměrný objekt oblečený do autorské grafiky⁸. Další takovou cennou spoluprací, byla práce s Matějem Polákem na ilustracích pro „zpěvník MIG 21“⁹. Díky této praxi jsem se poprvé dostal do pozice knižního ilustrátora. Zároveň jsem měl možnost být osobně účasten v celém procesu vydávání knihy které obnášelo: kontakt s ofsetovou tiskárnou, materiálové specifikace vazby V8, sazbu, zhotovení 21 ilustrací až po jejich předtiskovou úpravu pro ofsetový tisk.

Všem praxím vděčím za možnost si ověřit, jak je člověk schopen spolupracovat mimo fakultní prostředí, a hlavně, jak je schopen si své názory obhájit a předat dále někomu jinému. Pro moji diplomovou knihu mi všechny praxe byly nesmírně užitečné, kvůli praktické znalosti digitálního tisku a předtiskové úpravy.

⁵ Příloha 4

⁶ BYLONEBYLO, O nás [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.bylonebylo.com>

⁷ Nakladatelství Múzických umění v Praze – plný název

⁸ Příloha 5

⁹ Příloha 6

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

2.1 BIBLIOFILIE

Jako téma své diplomové práce jsem si vybral „Bibliofilii“, kterou chápu jako knižní objekt s nadstandartní péčí o výtvarnou i řemeslnou podobu. V pohledu na podobu fenoménu bibliofilie se ztotožňuji s názorem nakladatele Zdeňka Křenka z nakladatelství Aulos „Nechtěl jsem, aby naše kniha byla jen položkou ve sbírce sběratele, kolem které by se chodilo po špičkách. Samozřejmě, že se bibliofilie bude vždy lišit od běžné knihy svým ručním zpracováním, originálními ilustracemi a omezeným počtem signovaných a číslovaných výtisků. Jinak by ovšem neměla podléhat žádným, ani nepsaným zákonům. Již od počátku mi šlo o to, aby kniha promlouvala jako jeden celek, aby byla živá, a tedy čtena, aby nezůstalo jen u prohlížení ilustrací, jak se to často u bibliofilií stávalo.“¹⁰ Kromě nakladatelství Aulos pokračují

v tradici sběratelské knihy například česká nakladatelství: „KODUDEK“¹¹ a „Teapot“¹².

2.2 DŮVOD VOLBY TÉMATU

Rozhodl jsem se pro téma „Bibliofilie“, jelikož kniha pro mě byla symbolickým i faktickým zakončením mého vysokoškolského studia. Své studium jsem začal na UUD¹³ v ateliéru Knihy a tvarování papíru, na které jsem navázal magisterským studiem již na nově vzniklé fakultě FDULS¹⁴ v ateliéru Ilustrace a grafického designu. Knižní objekt je syntézou několika výtvarných oborů, kterými jsem se během svého studia. Zároveň je to jistý krok proti proudu, proti současné tendenci vše urychlovat, zlevňovat, ulehčovat. Ve své diplomové práci jsem se rozhodl zhodnotit své nabyté znalosti a schopnosti v respektu k tradici grafického a knihařského řemesla v jediném uměleckém artefaktu. Místo monologu autorské knihy jsem se rozhodl pro dialog s vybranými texty básní Vladimíra Vysockého. S jeho básněmi jsem se ztotožnil a chtěl jsem svým obrazovým doprovodem vytvořit jistý přátelský rozhovor mezi textem a obrazem v uceleném formátu knihy. Rád bych krátce představil Vladimíra Vysockého:

„Psát začal v roce 1961. Začínal parodiemi a písničkami určenými pro úzký okruh přátel. Už tehdy měl velký úspěch. Nechtěl nikoho napodobovat, hledal svůj vlastní výraz, svůj styl.“¹⁵ U Vysockého mně imponuje jeho živelnost, energičnost a pravdivost, kterou cítím z jeho pís-

¹⁰ BAŤKOVÁ, R., KŘENEK, Z., ROUS, J., ZACH, A. Knihy Aulos. Praha: Aulos, 2012. ISBN 978-80-86184-26-5. (s.7)

¹¹ KODUDEK, O nás [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.kodudek.cz/cs/o-nas>

¹² Teapot, O nás [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.tpot.cz/aboutus.html>

¹³ Ústav umění a designu

¹⁴ Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

¹⁵ VYSOCKIJ, Vladimír. Vladimír Visockij. 2. rozš. vyd. Praha: Lidové nakladatelství, 1988. 218 s.

ní. Z Vysockého díla jsem si vybral právě šest básní, které se věnují horám. Z básní jsem cítil jistou osobní zkušenost s horami, které podle mého názoru byly autorovi dobře známým prostředím. Hory jsou v básních symbolickým místem, v němž si člověk může vyslechnout ozvěnu vlastního monologu sama k sobě. Jakým je člověkem a jaký žije život. Pro mě jsou hory jedinečným místem, kde si připadám doma. Hory mě lákají svou strohostí, monumentalitou a čistotou prostředí. Toto prostředí má silný vliv na lidskou psychiku a často se v tak to exponovaném prostředí projeví pravý charakter lidí, se kterými se do hor vydáte. K Vysockému jsem se dostal přes přátele, horolezectví a hru jeho písní na kytaru. I proto jsem se rozhodl tuto knihu věnovat všem přátelům, pro které bude má kniha třeba naopak prostředníkem do světa knih, grafiky a typografie.

2.3 CÍL PRÁCE

Od své závěrečné práce jsem měl velká očekávání, nutila mě přehodnotit mou dosavadní práci a pokusit se vytvořit něco jedinečného. Bohužel tato očekávání mě dohnaly do začarovaného kruhu pochyb a nezodpovězených otázek o smyslu mého studia, umění a diplomové práce samotné. Po čase jsem dospěl k závěru, kterým bylo vytvořit práci, která mě bude reprezentovat a která bude hmatatelným důkazem mého studia, zkušeností, které jsem během posledních let nasbíral, ale i odrazem mého vztahu ke světu.

Cílem práce bylo vytvořit pomyslnou vrcholovou knihu mého studia. Mělo by se jednat o upřímné téma zpracované s respektem k řemeslu a studiu, které se chystám touto prací završit. Současně je tato kniha jakýmsi prostředníkem mezi mým studiem a zájmem o svět umění a kultury, se světem mnohem hmatatelnějším, jakým jsou hory a skály, ke kterým mě to stále poutá. Můj zájem o umění možná není vzorem vší soustředěnosti a pokory, o to více mi šlo o upřímné nastolení rovnováhy. A tak, stejně jako si nedokážu představit život bez lezení po skalách, chození po hřebenech nebo plachtění po moři, tak bych si nedokázal představit život bez tužky v ruce.

Mimo jiné mi byly inspirací knihy mých oblíbených nakladatelství a autorů. Zmíním několik básnických sbírek, které mi v rámci žánru poezie a krásné knihy byly velkou oporou: „Stará a nová blues“¹⁶, „Blues pro bláznivou holku“¹⁷ nebo „Knížka Karla Kryla“¹⁸. Kromě

¹⁶ KAINER, Josef. Stará a nová blues/Josef Kainar; vybr. a spoř., dosl. a ed. pozn. Mioš Pohorský. – 1. vyd. -Praha: Československý spisovatel, 1984. – 237 s.: il. – (Klub přátel poezie. Prémie)

¹⁷ HRABĚ, Václav. Blues pro bláznivou holku; z aut. pozůstalosti a dalších pramenů k vyd. přípr. a uspoř. Miroslav Kovařík, Jan Miškovský, Jaromír Pelc, ed. pozn. Jan Pelc a J. Miškovský; fot. Olga Miškovská, Josef Rebec. – 1. vyd. -Praha: Československý spisovatel, 1990. – 257 s. – (Klub přátel poezie. Výběrová řada)
ISBN 80-202-0201-3.

¹⁸ KRYL, Karel. Knížka Karla Kryla/ Ilustr. Karel Kryl. -2. vyd. -Praha: Mladá fronta, 1990. -173 s.
ISBN 80-204-0206-3.

básnických sbírek mě k bibliofilskému projektu motivovala práce českých nakladatelství, která se zaměřují na produkci krásné knihy nebo přímo bibliofilských svazků. Mezi nakladatelství, která mě svou prací velmi ovlivnila bych zmínil nakladatelství: Kodudek, Bylo nebylo¹⁹, Aulos²⁰, Paseka²¹, Ateliér Krupka²², Host²³.

Po technické stránce by má bibliofilie měla být knihou do ruky, kde by text a obraz měly být ve vyrovnaném poměru. Kniha zahrnuje šest básní od Vladimíra Vysockého, které jsem vybral z jeho básnické sbírky „Vysockij“²⁴. Klíčem pro výběr těchto básní byla báseň „Píseň o příteli“, jejíž tématem jsou hory a přátelství. Po pročtení celé sbírky jsem našel pět dalších básní, které se věnují obdobnému tématu. Mým cílem pak bylo vytvořit knihu, ve které by grafický doprovod korespondoval s obsahem a charakterem básní. Záměrem bylo vytvořit knihu, kde se volba materiálu, formátu či grafické techniky, neřídí ekonomickými podmínkami, ale řídí se nutností, jakou si daný text zaslouží. Tímto cílem jsem se řídil od výběru formátu až po výběr papíru pro samotnou knihu.

¹⁹ BYLONEBYLO, O nás. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.bylonebylo.com/o-nas>

²⁰ Aulos, O nás. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.aulos.cz/page1.php>

²¹ Paseka, Nakladatelství. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.paseka.cz/nakladatelstvi/o-nas/kategorie-54/>

²² Ateliér Krupka. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.atelierkrupka.cz/cz>

²³ Host, O nás. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/o-nas>

²⁴ VYSOCKIJ, Vladimír. Vladimír Visockij. 2. rozš. vyd. Praha: Lidové nakladatelství, 1988. 218 s. ISBN 13-34 26-047-88. (s. 218)

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

3.1 REŠERŠE LITERÁRNÍ PŘEDLOHY

Můj proces přípravy byl velmi náročný po teoretické stránce, kdy jsem se pod tíhou očekávání od své diplomové práce zastavil na dlouhý čas na otázkách: Kdo jsem? Co je mým tématem? Jaká by měla být má diplomová práce? Proč ji dělám? Tyto otázky jsem si musel zodpovědět, abych se byl schopný soustředit na samotnou tvorbu mého diplomového projektu.

Nakonec jsem se rozhodl pro práci, která by měla odkazovat k mému studiu a vztahu k horám. Tento rozpolcený stav člověka mezi životem ve městě a únikem do přírody jsem shrnul ve své knize. Knihu bych rád věnoval přátelům, kteří mnohdy řeší obdobná dilemata.

Text jsem ve své knize vnímal jako důležitý prvek, který dává knize jasnou strukturu a řád. Tento řád pro mě byl osvobozující a ukázal mi jasnou cestu pro další práci s ilustrací, písmem a samotným formátem knihy. Z toho důvodu pro mě byla důležitá rešerše vhodného textu, se kterým bych se byl schopný ztotožnit. Protože jsem chtěl vytvořit charakterní a osobní práci, hledal jsem i literární předlohu mezi svými oblíbenými a známými autory. Při své rešerši jsem se zaměřil na témata mimo můj zájem o umění a kulturu, tak abych našel vhodný protipól. Svoji inspiraci jsem hledal skrze svůj okruh zájmu o hory, horolezectví a pobyt v přírodě. Během svého studia jsem se již několikrát snažil o propojení těchto dvou světů

a výsledkem bývala rozpačitá práce, která nebyla ani po výtvarné či obsahové stránce pro mě úplně uspokojivá. Z těchto důvodů jsem se těmto tématům nejprve vyhýbal. Nakonec jsem se dostal k textům, které ideálně vystihují moji rozpolcenost člověka, který žije ve městě, ale stále ho láká svět mimo něj.

Svou rešerši jsem se od klasických povídkových a beletristických textů dopracoval k poezii a písňovým textům autorů Karla Kryla, Jaromíra Nohavici, Václava Koubka a Vladimír Vysockého. V souborném díle Vysockého jsem šťastně našel právě šest básní, které se věnují horám a lidem. Zároveň těchto šest vybraných básní tvoří ucelený příběh o přátelství a vztahu člověka k horám. Nevím, jestli autor při tvorbě uvažoval o dějové lince, která básně propojuje, ale doufám, že jsem svým výběrem a uspořádáním knihy podpořil kvalitu básní a zdůraznil jejich provázanost volným příběhem o člověku a horách.

3.2 MATERIÁLOVÉ ZKOUŠKY

Materiálové zkoušky jsem prováděl s cílem nalézt ideální grafickou techniku pro svoje ilustrace a nejlepší materiálové zpracování samotné knižní vazby. Pro nalezení vhodného formátu jsem sešil tři různé knižní bloky o různém poměru stran a gramáži papíru. Volba

papíru vycházela z mé praxe, při níž jsem pracoval v tiskárně v nakladatelství NAMU, a z mé zkušenosti s tímto materiálem z mého studia knižní vazby. Pro své makety jsem vyzkoušel tyto papíry: Fabriano, Flóra, Spectrum, Munken, Coriandoli. Pro vnitřní stránky jsem vyzkoušel papír od 100 g až po 240 g. Vzhledem k formátu strany 18,5x30 cm se mi vyšší gramáž než 150 g zdála nevhodná svou nepoddajností při samotném listování.

Vzhledem k ilustracím jsem uvažoval o reprodukovatelné grafické technice, která by správně vystihovala strohý neotesaný charakter hor a Vysockého básní. Přemýšlel jsem o linorytu, monotypu, klovatinové rezerváži, serigrafii. Nakonec jsme se rozhodl pro techniku šablonového tisku, který dal mým ilustracím jistou lehkost a přímou výrazu, kterou jsem od svých ilustrací očekával. Provedl jsem několik zkoušek foukaných šablon tuší, inkousty a autolakem. Kvůli volbě hrubšího „zrna“ rozprašované barvy jsem zůstal u volby „fixírky“ a černé tuše. Samotné šablony jsem vyřezával z 300 g chromové náhrady, která se mi osvědčila kvůli svému hlazenému povrchu a díky své menší nasákavosti při rozprašování suspenze tuše.

3.3 INSPIRAČNÍ ZDROJE

I když jsem se snažil vyvarovat inspirací hotovými knihami, mám trvale v hlavě usídlená některá díla, která mě svým zpracováním nebo obsahem oslovují a dodávají mi odvahy pustit se do podobné práce. Můj vkus se samozřejmě v průběhu studia měnil, i když některé stálíce přetrvaly na seznamu stále podnětných inspirací. Jako konkrétní inspiraci bych zmínil knihu s grafickou úpravou Luboše Drtiny „Režná bába“²⁵, knihu od Phillipse Howarda Lovcrafta „The Hound“²⁶ nebo autorskou knihu Petra Nikla „ŽLUTÍ LVI“²⁷. Další inspirací mi bylo dílo vzniklé ve spolupráci Josefa Čapka a Bohuslav Reynka, který napsal knihu „Rybí šupiny“²⁸ a Josef Čapek ji ilustroval. Nemohu opomenout dílo Josefa Váchala, které drží mou pozornost již od střední školy. Z jeho díla bych v kontextu své bibliofilie zmínil dílo „Krvavý román“²⁹.

3.4 PROCES TVORBY

Během samotné tvorby jsem sešil několik prázdných knih kvůli ověření vhodného materiálu a rozřezal velké množství chromové náhrady na papírové šablony. Práce se spreji nebo „fixírkou“ přinášela výsledné podobě ilustrací jistý prvek nahodilosti, který byl však korigován výběrem nejvhodnější varianty pro výslednou digitalizaci a tisk. Tento styl práce

²⁵ Příloha 7

²⁶ (LOVECRAFT, Howard Phillips. mimo edice. Praha: Kodudek, 2014.)

²⁷ NIKL, Petr. ŽLUTÍ LVI. Vyd. 1. Praha: Meander, 2011. 16 s. ISBN 978-80-86283-92-0

²⁸ REYNEK, Bohuslav. Rybí šupiny; il. Josef Čapek. 3. vyd. Havlíčkův Brod: Literární čajovna Suzane Renaud, 2003. 58 s. ISBN 978-80-7294-813-0.

²⁹ VÁCHAL, Josef. Krvavý román. Vyd. 4. Praha; Litomyšl: Portmoneum; Paseka, 2011, s. 303. ISBN 978-80-7432-087-3.

byl žádaným a dával knize atmosféru a charakter, který dle mého názoru souzní s výrazem vybraných básní.

Z původního skicování a následného vyřezávání šablon jsem se dopracoval k řezání šablon bez předkreslování. Tento styl mě dovedl k jistému rukopisu „nožopisu“, od kterého jsem se znovu vrátil k preciznějšimu komponování. Nevyhnul jsem se ani retuším v podobě přelepování či dolepování vyřezaných částí a opětovnému vyřezávání. Po samotné práci s originálními šablonovými grafikami jsem se věnoval digitalizaci ilustrací pomocí skenování³⁰. Ač černobílý obraz, skenoval jsem barevným skenem, který černobílému obrazu dává větší živost a hloubku rozlišení. Ilustrace jsem tvořil 1:1 s výsledným tiskem digitalizovaných ilustrací. Skenování jsem prováděl na rozlišení 400 dpi, které spolehlivě i při případném zvětšení obrazu zachovává originální kvalitu grafiky. Při samotném skenování jsem pozoroval znatelné zvýraznění kontrastu a celkové ztmavení obrazu. Výslednou podobu ilustrací jsem upravoval v programu Adobe Photoshop³¹ kvůli docílení podobnosti s originální předlohou.

Ilustrace jsem pak vkládal do sazby v programu Adobe Indesign³² jako černobíle obrazy ve formátu JPEG³³ v barevném rozhraní CMYK, určeného pro digitální tisk. Samotný digitální tisk jsem nechal vytisknout na hlazený papír „Munken Pure“³⁴ 150 g. Tento typ papíru umožnil přesné vykreslení kontur a detailů, avšak v ploše byl tisk lesklý. Možností v rámci digitálního tisku by byla volba papíru s nehlazeným povrchem, např. „Munken Pure Rough“, který by svou strukturou zmatněl tisk v ploše, ale zároveň by mohl rozostřit kontury a ostrost detailů tisku ilustrací a písma. Nakonec jsem se rozhodl pro první variantu s vědomím jejich kvalit a nevýhod.

³⁰ WIKIPEDIA, Digitalizace textu. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Digitalizace_textu

³¹ WIKIPEDIA, Adobe Photoshop. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adobe_Photoshop

³² WIKIPEDIA, Adobe Indesign. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adobe_InDesign

³³ WIKIPEDIA, JPEG. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/JPEG>

³⁴ ARCTICPAPER, Munken. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <http://www.arcticpaper.com/en/Home/Munken/Products/Munken-Design-range/Munken-Pure/>

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Zadání mé diplomové znělo: „Vybranými grafickými technikami vytisknout knihu, kterou autor ilustroval, zpracoval grafickou úpravu, vysázel, transponoval ilustrační doprovod do grafické technologie, vytiskl a svázal. Výstupem jsou dva exempláře knihy o minimálním rozsahu 40 stran a formátu 110x160 mm.“³⁵

4.1 Formát

U formátu knihy jsem se snažil zohlednit typ literárního textu a jeho charakter. „Měřítkem knihy je člověk. Délka jeho paží, schopnost periferního vidění a nazíratelná vzdálenost jsou určující. Kniha složí čtenáři a volba knižního formátu má být podřízená tomu, jakým způsobem a na jakých místech čte.“³⁶

Kniha by svým formátem měla korespondovat s vrcholovou knihou. Tzv. „vrcholové knížky“ můžeme nalézt na vrcholcích pískovcových věží, u vrcholových křížů na kopcích nebo u zajímavého přírodního útvaru. (např. „Aksamitová brána“ v Českém krasu). Lezecké „vrcholovky“ jsou malé knížky max. formátu A5 ukryté v plechové schránce³⁷. Na horských vrcholech bývá schránka větší a kniha v nich cca. formátu A4. Vrcholové knížky jsou hodnotné kvůli často několik desítek let starým záznamům o výstupech a komentářům jednotlivých návštěvníků. Formát mé bibliofilie by měl především vyhovovat potřebám sazby básní, krátkým řádkům a dlouhým sloupcům textu. Zároveň od své knihy chci formát možný pohodlně uchopit do jedné, případně dvou rukou. Po zohlednění těchto kritérií jsem zvolil poměr stran 1: 1,62, který odpovídá poměru stran takzvaného zlatého obdélníku³⁸. Nejedná se o ekonomicky nejvýhodnější formát, ale o opticky vyvážený poměr stran. Formát bloku knihy po ořezu je 18,5x30cm. Struktura knihy se pak řídí jednoduchou uspořádáním, kde díky vakátům dávám prostor čisté sazbě básní a ilustracím přes celou dvoustranu formátu knihy.

4.2 KNIŽNÍ VAZBA

S ohledem na formát knihy jsem zvolil šitou vazbu, průmyslově označovanou jako V8³⁹, která je nejstřícnější k pohodlnému čtení a rozevření dvou stran pro plné vyznění dvoustránkových ilustrací. Šil jsem blok knihy na plátěné proužky a zavěšoval do desek z 2 mm lepenky s papírovým hřbetem. Specifikem mé knihy jsou stránky, které jsem na čistý formát trhal podle kovového pravítka, což dodalo knize hrubší charakter a jistou asociaci

³⁵ Zadání diplomové práce

³⁶ PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 2. vyd. Brno: Host, 2012, s. 83. ISBN 978-80-7294-813-0.

³⁷ Příloha 8

³⁸ PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 2. vyd. Brno: Host, 2012, s. 84. ISBN 978-80-7294-813-0.

³⁹ PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 2. vyd. Brno: Host, 2012, s. 94. ISBN 978-80-7294-813-0.

k ručnímu papíru. Druhým specifíkem jsou desky, které jsem ponechal bez potažení pouze s digitálním potiskem titulem „VYSOCKIJ“ a papírovým hřbetem z papíru TIZIANO antracite160 g.

Kniha je ukryta v etuji asociující plechovou schránku vrcholových knížek. Jedná se o skládané pouzdro na knihu z šedé lepenky o tloušťce 2 mm. Etuje se skládá ze samotné schránky a víka, které je tahem možné vysunout. Kniha by měla být exkluzivní ve své jednoduchosti. Proto jsem se rozhodl pro celo-papírovou vazbu s přiznaným materiálem šedé lepenky a otrhanou ořízkou⁴⁰.

4.3 GRAFIKA

Pro samotné ilustrace jsem skicoval tužkou nebo fixem. Podle kreseb jsem vyřezával šablonové kompozice. Charakter šablon je strohý, a odpovídá možnostem, které člověku umožňuje odlamovací nůž a papír. Tato jistá omezenost mi vyhovovala, jelikož přímo odkazovala k materiálu a nástrojům, kterými grafika vznikala. Grafika je pak spíše „řečí nože“ než precizním komponováním s tužkou a pravítkem. Ve svých ostrých úhlech a zubech by charakter šablon měl odkazovat k horám, skaliskům, kamení a hrubému hlasu Vysockého. Černobílá barevnost je strohá, ale pro prostředí zasněžených hor, ostrých kontrastů a siluet lidí na horizontu byla pro mě ideálním vyjadřovacím prostředkem, se kterým jsem s radostí pracoval. Touto technikou jsem vytvořil frontispis⁴¹ na formát strany 18,5x30cm a 6 dvoustránkových ilustrací⁴² o formátu 37x30cm.

4.4 PÍSMO

Vzhledem k povaze Vysockého a jeho básní jsem přihlížel k písmu, které by tomuto živelnému stylu nejlépe vyhovovalo. Vybíral jsem z groteskových písem, která odpovídají jak době, ve které básně vznikly, tak i povaze samotného básníka. Rozhodoval jsem se mezi písmo českých písmolijen, mezi které patří: „Storm Type foundery“, „Suitcase Type founder“, „Briefcase Type foundery“. Konkrétní písma, mezi kterými jsem volil byla písma: „Tabac“ a „Dederon“ z dílny „Sitcase Type foundery“ a písma: „Dyna Grotesk 95“, „Dyna Grotesk Pro“ z dílny „Storm Type foundery“. Rozhodl jsem se pro tři písmové řezy z písmové rodiny „Dyna Grotesk 95“, konkrétně řez „DynaGrotesk DE“⁴³ a jeho kurzívu a tučný řez. Toto písmo jsem si oblíbil kvůli jeho živelnému kaligrafickému charakteru, dobré čitelnosti a osobní zkušenosti, kterou s tímto písmem mám.

⁴⁰ Příloha 11

⁴¹ Příloha 9

⁴² Příloha 10

⁴³ STORM TYPE, Dyna Grotesk 95 [cit. 2017-04-24] Dostupné z: <https://www.stormtype.com/typefaces/2441>

4.5 PAPÍR

Pro výběr papíru jsem zohlednil plánovanou digitalizaci šablonových ilustrací a následný digitální tisk, který by dal celé knize jednotící výraz. Pro tento typ tisku jsem vybral papír značky Munken⁴⁴ a to konkrétně: „Munken Pure“⁴⁵ 150 g, jedná se o ofsetový karton. „Munken Pure“ má příjemné zabarvení přírodní bílé barvy, které je příjemné na oko a neunavuje v knize při čtení zbytečným odrazem světla. Na předsádky a hřbet desek jsem použil papír TIZIANO 160 g.

4.6 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Svůj přínos oboru ilustrace vidím v syntéze osobního tématu s vybraným textem. V tomto případě se nejednalo pouze o vizualizaci textu v obrazech ale i reflexi vlastních vzpomínek a zážitků z hor. Práce byla sice ukotvena v oboru ilustrace, která reaguje na vybraný text, ale vidím zde potenciál v tématu pokračovat nad rámec samotné knižní ilustrace. V uvažování, kam až bys se v daném oboru dalo zajít, vidím přínos své práce.

⁴⁴ MUNKEN [cit. 2017-04-24] Dostupné z: <http://munkenworks.com/about-munken/index.html>

⁴⁵ GRANDPAPÍR, MUNKEN [cit. 2017-04-24] Dostupné z: <http://grandpapier.cz/pure-1069/>

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

VYSOCKIJ, Vladimír. Vladimír Visockij. 2. rozš. vyd. Praha: Lidové nakladatelství, 1988. 218 s. ISBN 13-34 26-047-88.

PECINA, Martin. Knihy a typografie. 2. vyd. Brno: Host, 2012. 308 s.

ISBN 978-80-7294-813-0.

DYRYNK, Karel. Krásná kniha, její technická úprava. V Praze: Typografia, 1909.

ID 10118.

BAŤKOVÁ, R., KŘENEK, Z., ROUS, J., ZACH, A. Knihy Aulos. Praha: Aulos, 2012.

ISBN 978-80-86184-26-5.

POMAJZLOVÁ, Alena. knižní grafika Josefa Čapka; the book design of Josef Čapek. Praha: Kant, 2010. 324 s. ISBN 978-80-7437-014-4.

KNEIDL, Pravoslav. Bibliofilie v Československu: 1918-1939. vyd. 1.

Praha: Spolek českých bibliofilů, 2003. 48 s. ISBN 80-239-1262-3.

KANDINSKY, Wassily. O duchovnosti v umění. vyd. 2. Praha: Triáda, 2009. 133 s.

ISBN 978-80-87256-08-4.

BINDER, Ivo., SKLENÁŘ, Zdeněk., SRP, Karel. Zdeněk Sklenář: 1910-1986. Praha: Galerie Zdeňka Sklenáře, 2010. 271 s. ISBN 978-80-904315-7-7.

CHALUPA, Pavel. Bohuslav Reynek: 1892-1971. vyd. 1. Řevnice: Arbor vitae, 2011. 399 s. ISBN 978-80-87164-84-6.

RAKUŠANOVÁ, Marie. Josef Váchal: napsal, vyryl, vytiskl a svázal. vyd. 1. Řevnice: Arbor vitae, 2014. 479 s. ISBN 978-80-86415-96-3.

KUBIN, Alfred. Z mého života a z mé dílny. vyd. 1. Praha: Odeon, 1983. 340 s.

SKÁLA, František. František Skála. vyd. 1. Praha: Arbor vitae, 2004. 180 s. ISBN 80-86300-47-1.

Resume

As my final word, I would like to attach my reflection on my university studies.

My master's thesis fulfilled my ambitions and expectations. My intention was to create a work, which would show me my future direction in the field of art and design, and such a work, that would also be joyful.

Although my final project may seem at first thought not as representative and honourable, it is exactly these things. In fact, my masters project includes all my experiences, skills and personal meanings, which I absorbed during my studies at the university and in professional practise.

I chose to create a bibliophile book, as I consider it a logical conclusion of my 6 years' studies. I consciously chose a project that represents both fields of my studies – these fields are “Book design and paper shaping” during my bachelor degree and “Illustration and graphic design” during my master studies. I wanted to create a complete book that would include requests for skills from these different art fields.

My diploma book is a dialogue with six chosen poems by Vladimír Vysockij. I chose these poems: “Song about friend”, “To the summit”, “Summit”, “Echo execution in the mountains”, “Hope” and “Farewell to the mountains”. I admire the style of Vysockij poems and also the theme of these poems, which is mountains and man's relations to them. Both these aspects inspired me to create six illustrations. The text was also very important to me and I tried to balance all the features of the book together, so that fits to the character of Vysockij poems.

Finally, I decided for a rough style of stencil graphic. I worked only with black and white colours, which suit to the atmosphere of my diploma book. The format of the book should fit to short lines and long columns of the poems. The result is a book of format 18,5x30cm. The material of my book should also correspond with the rough character of the mountains as well the unreserved style of Vladimír Vysockij. Due to this fact, I created a simple binding for the book using non-wrapped book desks.

The complete book with the simple title “VYSOCKIJ” is inserted in an etui. My etui is inspired by metal boxes of summit books, which you can find at the top of the mountains.

In my opinion I dealt with my topic honourably. I searched for a personal topic, which I found in the poems of Vladimír Vysockij. These poems include a feeling of a man, who lives in the city, but is still looking for an escape out to the mountains. These feelings are very close to me because I am still trying to find the right balance of my life.

In conclusion, I would like to quote a part of the poem “Farewell to the mountains” by Vladimír Vysockij.

“...After all, better than the mountains are mountains, which we haven't climbed yet, which no one has climbed.”⁴⁶

In this poem, I found such a message for my future art career. This hopeful message sounds to me like: “better than books are those books, which I haven't created yet, which no one has created”.

⁴⁶ VYSOCKIJ, Vladimír. Vladimír Vysockij. 2. rozš. vyd. Praha: Lidové nakladatelství, 1988. (s. 79) ISBN 13-34 26-047-88.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

„Grafická intervence ve veřejném prostoru“ 2015

Příloha 2

Studijní pobyt Erasmus v Poznani, kresba 2015

Příloha 3

„Experimentální tisk“ 2016

Příloha 4

„Výstavní projekt“, experimentální kresba 2017

Příloha 5

Spolupráce s Martinem Novotným na objektu pro kapli sv. Anny
v rámci sympozia „Vedlejší baroko“ 2017

Příloha 6

Ilustrace „zpěvník MIG 21“

Příloha 7

Inspirace knihou „Režná bába“

DOLEŽAL, Miloš. Režná bába. 1. vyd. Praha: Thyrsus, 2007, 47 s. ISBN 978-80-902660-4-9.

Příloha 8

Ilustrační fotografie „vrcholová knížka“

Příloha 9

Digitalizované ilustrace frontispis 18,5x30cm

Příloha 10

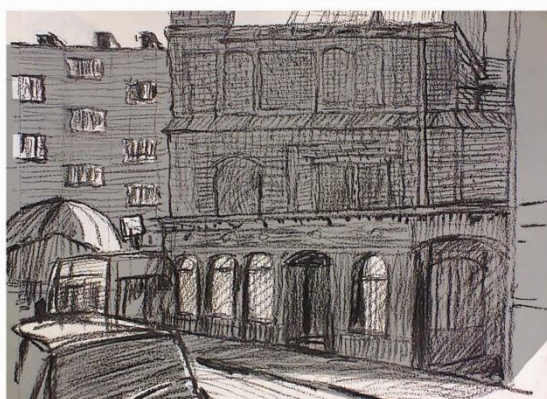
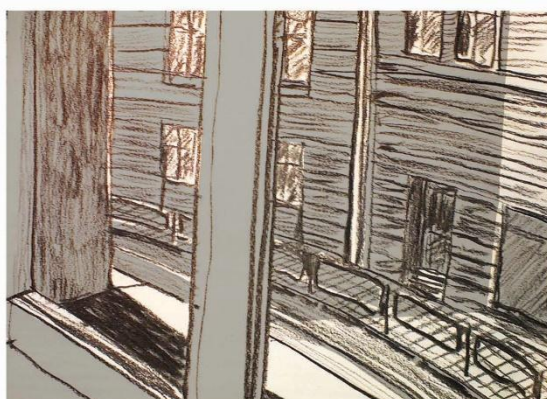
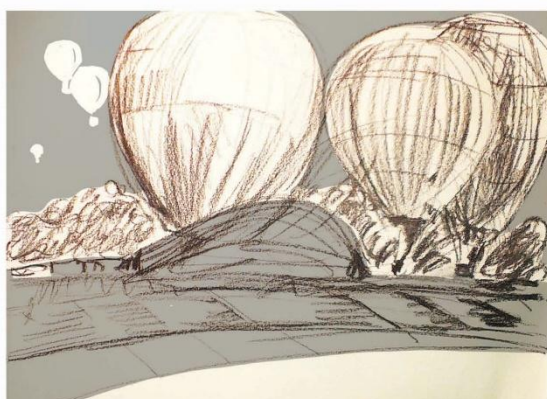
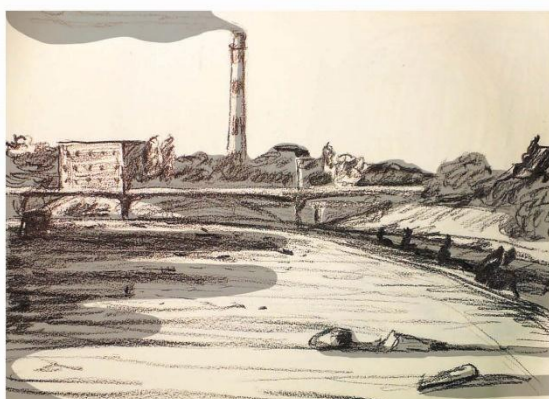
Digitalizované ilustrace 37x30 cm

Příloha 11

Dokumentace knihy „Vysockij – pro přátele do hor“

Příloha 1 "Grafická intervence ve veřejném prostoru" Vlastní fotografie

Příloha 2 Studijní pobyt Erasmus v Poznani, kresba 2015 vlastní fotografie

Příloha 3 „Experimentální tisk“ 2016 vlastní fotografie

Příloha 4 „Výstavní projekt“, experimentální kresba 2017 vlastní fotografie

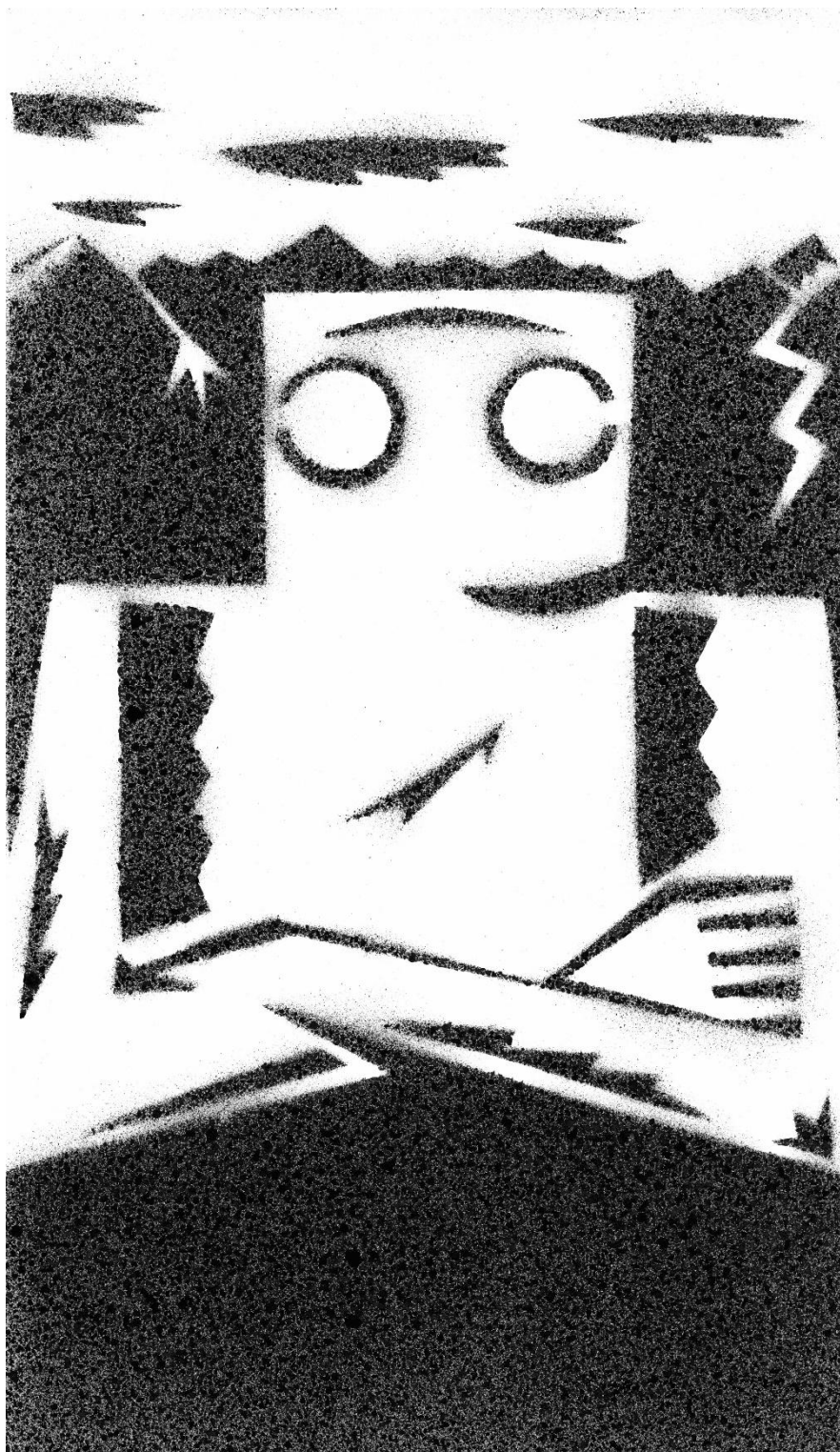
*Příloha 5 Spolupráce s Martinem Novotným na objektu pro kapli sv. Anny
v rámci sympozia „Vedlejší baroko“ 2017 vlastní fotografie*

Příloha 6 Ilustrace "zpěvník MIG 21" vlastní fotografie

Příloha 8 ilustrační fotografie „vrcholová knížka“ fotografie Tomáš Hruš, zdroj internet

Příloha 9 Digitalizovaná ilustrace frontispis 18,5x30cm vlastní sken

Příloha 10 Digitalizované ilustrace 37x30cm vlastní sken

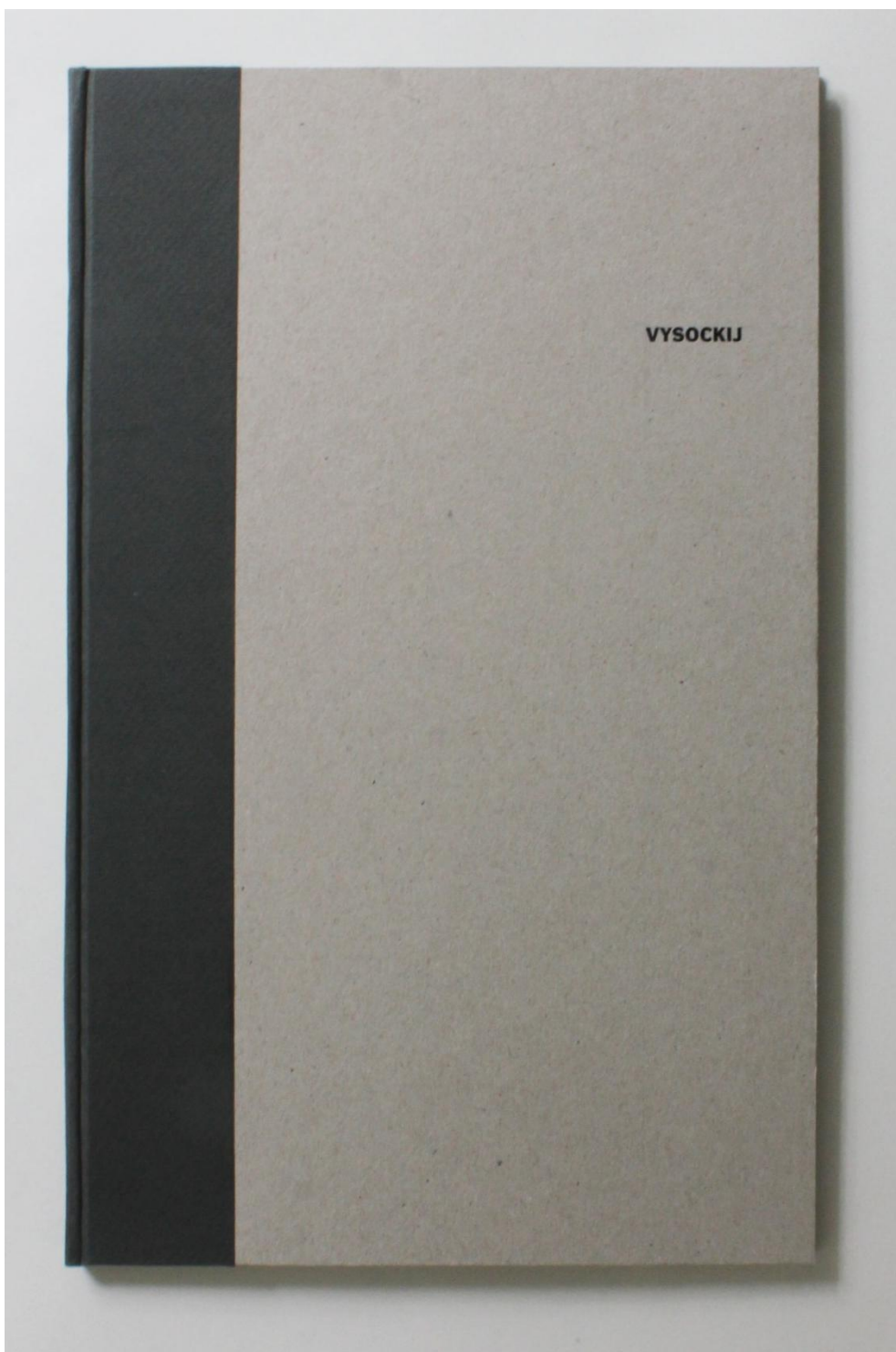
Příloha 10 Digitalizované ilustrace 37x30cm vlastní sken

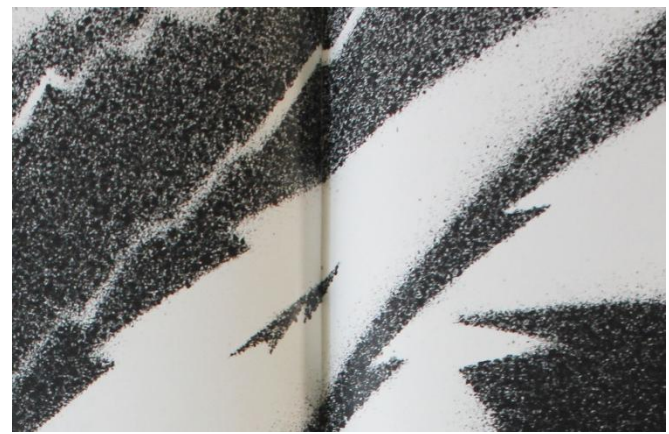
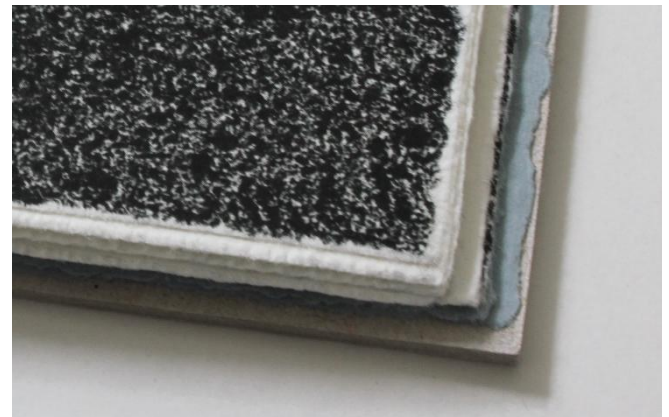
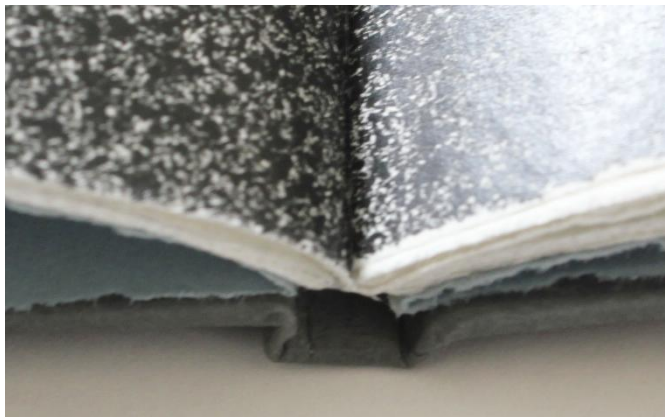
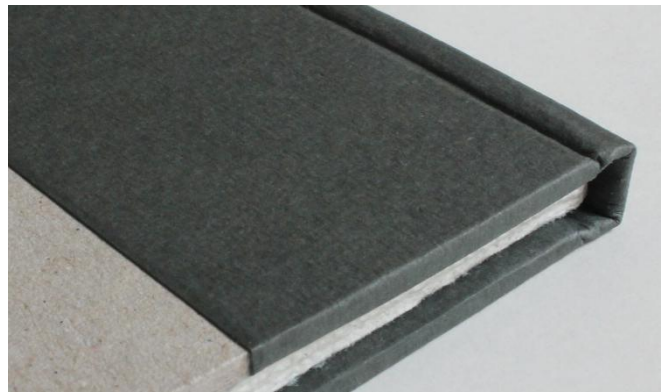
Příloha 10 Digitalizované ilustrace 37x30cm vlastní sken

Příloha 10 Digitalizované ilustrace 37x30cm vlastní sken

Příloha 11 Dokumentace knihy „Vysockij – pro přátele do hor“

Příloha 11 Dokumentace knihy „Vysockij – pro přátele do hor“

